ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, 29.03.2008.

Први разред, А категорија

1. Одредити на колико начина се могу изабрати природни бројеви a, b и c тако да важи:

1° $a < b < c < 52$;

2° a дели c;

3° b дели c;

4° a и b нису дељиви квадратом природног броја већег од 1;

5° c јесте дељив квадратом природног броја већег од 1.

2. У троуглу ABC је $\sphericalangle ABC = 45^\circ$ и $\sphericalangle CAB = 15^\circ$. Нека је M тачка на полуправој BC таква да је $\overrightarrow{BM} = 3 \cdot \overrightarrow{BC}$. Одредити углове троугла ABM.

3. Одредити остатак при дељењу полинома $x^{2008} - x^{2007} - 3x + 4$ полиномом $(x-1)^3$.

4. Око троугла ABC описати једнакостраничан троугао PQR највеће могуће дужине странице ($\triangle PQR$ је описан око $\triangle ABC$ ако је $A \in QR$, $B \in RP$, $C \in PQ$).

5. Доказати да постоји природан број n такав да је број $2p^n + 3$ сложен за сваки прост број p.

Време за рад 240 минута.
Сваки задатак вреди 20 поена.

ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, 29.03.2008.

Први разред, Б категорија

1. Нека су a и b природни бројеви. Доказати да је број $(a+b)^6 - a^6$ дељив бројем $a^2 + ab + b^2$.

2. Доказати да је број $3^{105} + 4^{105}$ дељив са $49 \cdot 181$.

3. Нека је P тачка у унутрашњости $\triangle ABC$, таква да је $\sphericalangle PAC = \sphericalangle PBC$. Нека су M и K подножја нормала из тачке P на странице BC и AC, редом. Ако је D средиште странице AB, доказати да је $DK = DM$.

4. У троуглу ABC је $\sphericalangle ABC = 45^\circ$ и $\sphericalangle CAB = 15^\circ$. Нека је M тачка на полуправој BC таква да је $\overrightarrow{BM} = 3 \cdot \overrightarrow{BC}$. Одредити углове троугла ABM.

5. Капетан је добио задатак да распореди 12 војника (различитих по висини) у 3 врсте по 4 војника, тако да су испуњени следећи услови:

1° сваки војник је нижи од свих војника који се налазе иза њега (у осталим врстама);

2° сваки војник је нижи од свих војника који се налазе десно од њега (у његовој врсти);

3° у последњој врсти се налазе 4 највиша војника.

На колико начина капетан то може учинити?

Време за рад 240 минута.
Сваки задатак вреди 20 поена.

ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, 29.03.2008.

Други разред, А категорија

1. У скупу целих бројева решити $n(n+1)(n+2)=m^2$.

2. Нека је $n>1$ природан број, а $a_1, a_2, \ldots, a_n$ цели бројеви, тако да важи

$$a_1^2+a_2^2+\ldots+a_n^2+n^3 \leqslant (2n-1)(a_1+a_2+\ldots+a_n)+n^2.$$

Доказати да су сви a_i ненегативни и да број $a_1+a_2+\ldots+a_n+n+1$ није потпун квадрат.

3. У $\triangle ABC$ важи $\sphericalangle CAB = 2\cdot\sphericalangle BCA$. Нека је N центар споља приписане кружнице $\triangle ABC$ који додирује страницу BC, а тачка M средиште странице AC. Ако је пресек дужи BC и NM тачка P, доказати да је $AB=BP$.

4. На страницама правилног петоугла $ABCDE$ уочено је n различитих тачака (међу уоченим тачкама могу бити и тачке A, B, C, D и E). Испоставило се да постоји тачно 2008 троуглова чија су сва темена неке од тих тачака (троугао је одређен са три неколинеарне тачке). Колики је најмањи могући број уочених тачака?

5. У болницу је доведено 10 оболелих особа. Међу 1 000 флаша у магацину, само у једној се налази лек. Уколико неко од тих особа попије макар једну кап из флаше у којој се налази лек, након 24 сата лекар ће приметити симптоме оздрављења. Лекар има задатак да у року од 24 сата открије флашу у којој се налази лек, да би се припремио за могућу епидемију. Доказати да лекар може да обави свој задатак.

Време за рад 240 минута.
Сваки задатак вреди 20 поена.

ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, 29.03.2008.

Други разред, Б категорија

1. У скупу реалних бројева решити

$$|x^2 + x - 2| = 4x + 2.$$

2. Нека су D, E и F подножја висина из тачака A, B и C, редом, оштроуглог троугла ABC. Доказати да је

$$BD \cdot CD = DE \cdot DF.$$

3. У скупу реалних бројева решити

$$4 \cdot \sqrt{\frac{2^x - 1}{2^x}} + \sqrt{14} \leqslant 14 \cdot \sqrt{\frac{2^{x-2}}{2^x - 1}}\,.$$

4. Познато је да је $3^7 = 2187 > 2048 = 2^{11}$. Доказати да важи

$$(\log_{24} 48)^2 + (\log_{12} 54)^2 > 4.$$

5. Колико најмање ђака може бити у групи у којој важи следеће – сваки ђак познаје најмање шест ђака, и не постоје три ђака која се међусобно познају (познанства су узајамна)?

Време за рад 240 минута.
Сваки задатак вреди 20 поена.

ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, 29.03.2008.

Трећи разред, А категорија

1. Положај велике и мале казаљке на сату назива се *двоструко могућим* ако ће заменом места велике и мале казаљке оне опет коректно показивати неко време. Колико има двоструко могућих положаја казаљки?

2. Нека је $n > 1$ природан број. Одредити коефицијент уз $x^{\frac{n^2+n-4}{2}}$ у развоју полинома
$$(x+1)^1 \cdot (x+2)^2 \cdot \ldots \cdot (x+n)^n.$$

3. У свако поље таблице 8×7 уписан је број на следећи начин: у поље (i,j) које се налази у пресеку i-те врсте и j-те колоне уписан је број $i \cdot (2j+1)$. У тако добијеној таблици дозвољено је изабрати било који квадрат 3×3 или квадрат 4×4 и повећати за 1 сваки број у пољима изабраног квадрата. Да ли се полазна таблица применом таквих операција може трансформисати у таблицу у којој су сви бројеви парни?

4. У скупу природних бројева решити
$$7^x + 12^y = 13^z.$$

5. Нека је $d > 0$ реалан број. Конструисати правоугаоник $MNPQ$ дијагонале $NQ = d$ уписан у дати троугао ABC, тј. правоугаоник коме страница MN припада правој одређеној са AB, а темена P и Q припадају страницама BC и CA, редом.

Време за рад 240 минута.
Сваки задатак вреди 20 поена.

ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, 29.03.2008.

Трећи разред, Б категорија

1. Доказати да се кружнице

$$x^2 + y^2 - 2x - 12y + 12 = 0 \qquad \text{и} \qquad x^2 + y^2 + 2x - 9y + 15 = 0$$

додирују изнутра и одредити једначину њихове заједничке тангенте.

2. Нека је $SABC$ тространа пирамида, чији су сви ивични углови код врха S прави и нека је O подножје висине из тачке S на раван ABC.

(а) Доказати да је O ортоцентар троугла ABC.

(б) Ако су површине троуглова ABC и OBC једнаке P_1 и P_2, редом, одредити површину троугла SBC.

3. У скупу реалних бројева решити

$$\log_{\frac{1}{3}}\left(4^{\cos 2x} + 4^{\cos^2 x}\right) \geqslant \operatorname{sgn}\left(\log_x 5^{\sqrt{1-x}}\right)$$

$\left(\operatorname{sgn} x = \begin{cases} 1, & \text{за } x > 0 \\ 0, & \text{за } x = 0 \\ -1, & \text{за } x < 0 \end{cases}\right).$

4. Да ли се у равни може конструисати

(а) 2006; **(б)** 2007; **(в)** 2008

подударних кружница, тако да свака од њих додирује тачно 3 друге кружнице и никоје две кружнице се не секу?

5. Положај велике и мале казаљке на сату назива се *двоструко могућим* ако ће заменом места велике и мале казаљке оне опет коректно показивати неко време. Колико има двоструко могућих положаја казаљки?

Време за рад 240 минута.
Сваки задатак вреди 20 поена.

ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, 29.03.2008.

Четврти разред, А категорија

1. Низ природних бројева $(a_n)_{n\in\mathbb{N}}$ дефинисан је са $a_1 = 3$ и $a_{n+1} = 3^{a_n}$ за $n \geqslant 1$.

Одредити последње две цифре броја a_{2008}.

2. Нека је $ABCDEF$ шестоугао уписан у кружницу полупречника 1, тако да су странице AB, CD, EF дужине 1. Доказати да средишта страница BC, DE и AF формирају једнакостранични троугао.

3. Нека су α, β и γ све нуле полинома $x^3 - 9x + 9$. Доказати да је

$$\alpha^2 + \alpha - 6 \in \{\beta, \gamma\}.$$

4. У скупу реалних бројева решити

$$2008^{\log_{2006}(x-1)} - 2006^{\log_{2008}(x+1)} = 2.$$

5. 100 сијалица је поређано у таблу 10×10, при чему свака може да буде упаљена или угашена. У једном кораку је дозвољено:

1° променити стања свих сијалица у једној врсти;

2° променити стања свих сијалица у једној колони;

3° упалити произвољну сијалицу која је окружена са 4 упаљене (сијалице које окружују сијалицу S су оне које се налазе на пољима која имају заједничку страницу са пољем на коме се налази S).

У почетку су све сијалице угашене. Да ли је могуће низом оваквих корака постићи да све сијалице осим једне у углу и једне њој суседне буду угашене?

Време за рад 240 минута.
Сваки задатак вреди 20 поена.

ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, 29.03.2008.

Четврти разред, Б категорија

1. Нека је $a \in \mathbb{R}$. У скупу реалних бројева решити

$$\sqrt{x-4a+16} - 2 \cdot \sqrt{x-2a+4} + \sqrt{x} = 0.$$

2. Ако је O пресечна тачка дијагонала AC и BD правилног петоугла $ABCDE$, доказати да је

$$AO^2 = AC \cdot OC.$$

3. Нека су m и n природни бројеви. Доказати да је број $m^{4n+1} - m$ дељив са 30.

4. Одредити све комплексне бројеве z, тако да тачке које одговарају бројевима $1, z, z^2$ и z^3 (не обавезно у датом поретку) чине темена паралелограма.

5. У скупу реалних бројева решити

$$\log_{x^2}(2-x^2) + \log_{x^2+5x+7}(5x+7) \leqslant 1.$$

Време за рад 240 минута.
Сваки задатак вреди 20 поена.